

07-100 Toruń, ul. Podujm...
e-mail: fapak@wp...
NIP 956 16 25 127...
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

0485 22 186
wac...
70502136

poprzedni nr 362

103
kt'

opr. 20.VIII.1994r.
MGr

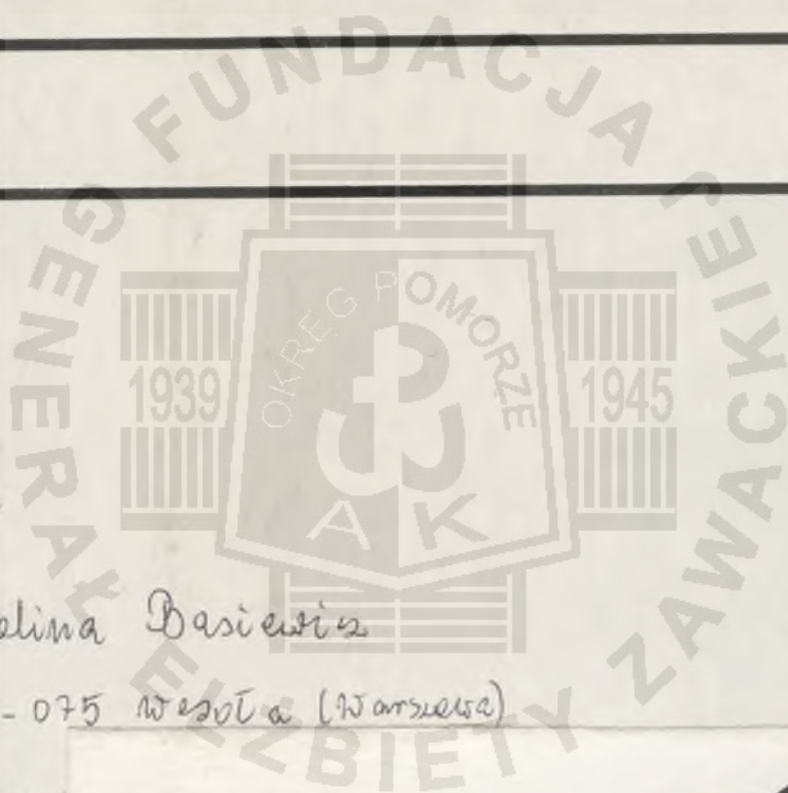
TECZKA

brak colicja

adres:
Warszawa

cofka: Helena Basiewicz

05-075 Wesoła (Warszawa)



Brodnica
WSK AK
++ Wróblewska Mieczysława
z d. Bombalska
ps. „Ciocia Miecio”
UK: 362/362 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Wroblewska Mieczysława

T. K: 362/362 Som.

Brodniczo, WSK A.P.

nie dotyczy
operty

I./1. Relacja k. 9 s. 1-10

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora k. 4 s. 1-4

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora k. 5 s. 1-5

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

1) biuro ... k. 1 s. 1

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 14

VI. Fotografie dwa i ikonografii

7/1. Relacja Wróblewsko. Międzystrawa:

1. Relacja młodsza H. Wróblewskiej
z 13.03.1978, rękop. omg. z
Arch. E. Zawackiej k. 4 s. 1-5
2. Relacja o działalności H.
Wróblewskiej autorstwa Helimy
Basiewicz z d. Wróblewskiej,
rękop. omg. z 15.05.2004 k. 5 s. 6-10



Warszawa 13. 10. 1978 r.

por. 1978/5 15/9-78
data w. F. 10/19-78

1/1

Mieczysława Wróblewska

(od a) - o sobie

I. Dane osobiste

1. Wróblewska Mieczysława, z domu Bombalska
2. 29 06. 1907 r. w Wilanowie pow. Płock
3. Jan i Waleria z Pryczepelskich
4. Gospodarswo rolnie średnio zawodowe
możę być nauczycielem w szkole stopnia
podstawowego.
5. Wykształcenie średnie ogólnokształcące,
nie pracowałam zawodowo
6. 04-323 Warszawa, ul. Szaserów 91/95 m 6
tel. 10-41-95.

II. Okres przedwojenny do 1. IX. 1939 r.

1. Zawodowo nie pracowałam, zajmowałam
się domem i wychowaniem trojga dzieci.
Pracowałam społecznie w Związku Pra-
cy Obywatelskiej Kobiet w Dobryniu urodziny
eg (obecnie Golub-Dobryń).
2. Przygotowania sanitarne w ramach obro-
ny kraju ukończyłam w 1939 r.

III. Okres okupacji do maja 1945 r.

W czasie okupacji utrzymywałam siebie
i trzy córki dzięki sprzedawcy posia-

danego z przed wojny ujęcia i z pracy
 MG dwóch córek jedną pracowała w sklepie mle-
 MG czarskim, drugo 15 kwietnia wówczas Halina,
 ukrywała się robota swetry dla ludzi na wsi
 otrzymując wynagrodzenie. Również przez okres
 MG okupacji pomagali nam p. p. Zolobinicy.

2. W roku 1942 w Dobryniu nad/Drozę wstąpiłam
 do Armii Krajowej i zostałam rekrutowana
 przez plutonowego rezerwy Ob. Kazimierza
 MG Dziubińskiego pseudonim „Izzy” przysięgła
 MG składającą z przyjaciółką Marią Zalewską
 MG i moją córką Haliną.

3. Placówka A.K. w Dobryniu nad/Drozę miała
 za zadanie prowadzenie pracy konspiracyjnej,
 polegającej na:

- podtrzymywaniu ducha wśród ludności,
 zbierki przekazywanie aktualnych wiado-
 mości politycznych, otrzymywanych z taj-
 nego radia oraz tajnej prasy.
- pomocy ludności ukrywającej się przed
 aresztowaniami, oraz przesuwaniu osób
 „spalonych” z Kruszy do Generalnej Guberni,
 głosić przysiężników osób do wojny. Placówka
 A.K. nie było mi znane

4. Mój pseudonim „Lusia Micia” - specjalnego
 przeszkolenia w konspiracji nie przechodziłam
 w latach 1942 do 1944 obsługiwałam kasał
 prezentowy do Generalnej Guberni dla spa-
 lonych na wsiach terenach Zolobinicy

Armii Krajowej. Trasa prowadziła poprzez Dobryń u/Drożej Rypin - Sierpe - Piasek - Modlin - Warszawa.

Dokonałam kilku przesłuchań. Miedzy innymi przewiozłam Stanisława Śrebleca pracownika Oddziału II Obwodowej - Lipno, sciętego przez Gestapo oraz inne osoby klótych warunków teraz nie pamiętam. W moim domu ukrywałam żonę i siostrę aresztowanego oficera A.K. (był Fydrycha). Nominacji ani odznaczeń nie posiadam.

5. W dniu 27 października 1939 r. został aresztowany mój mąż Aleksander Wróblewski nauczyciel i działacz polityczny - przez Zwierzka Zachodniego oraz kierownika "Młodej Polski"

Przez dwa tygodnie więziony był przez Niemców w obozie w Wąbrzeźnie (była fabryka P.P.G.) a następnie rozstrzelany wraz z innymi więźniami w lasach koło Wąbrzeźna.

Z placówki A.K. w Dobryniu zostali aresztowani Maria i Tadeusz Spodnie-wsey. Daty aresztowania nie pamiętam.

Tadeusz Spodniewski został zamordowany przez Niemców, natomiast jego żona Maria

wróciła po wyzwoleniu w kilka lat po tym zmarła.

IV. Okres powojenny

1. Po wyzwoleniu Polski z pod okupacji niemieckiej podstawową moją troską było ulokowanie w szkołach średnich moich trzech córek, które w okresie okupacji przepracowały materiał z zakresu szkoły stopnia podstawowego.

Z uwagi na trudne warunki materialne postawiałem się o ulokowanie córek moich w domu ulokowanym w Toruniu (dom dla ulodźczy po zmodernizowanych naukowcach).

Po ukonczeniu szkół średnich, córki moje, a wraz z nimi i ja - przenieśliśmy się do Warszawy, gdzie zamieszkuje cała moja rodzina. Córki ukończyły w Warszawie wyższe studia.

Ja nie podjąłem się pracy zawodowej ponieważ miałem pełne ręce pracy w domu. Córki moje studiując jednocześnie pracowały zawodowo. Ja natomiast otrzymywałem pensję pomniejszoną.

2. Obecnie jestem członkiem wypracowanym Związku Bojowników o Wolność i Demokrację - Zarząd Okręgu w Warszawie (nr. ewidencyjny akt W1363 i otrzymuję należną mi pensję.

V. Dokumentacja

Nie posiadam żadnych dokumentów z okresu okupacji.

2. Proponuję uzupełnienie materiału opisowego przesłaniem przez Helenę i Szymona Żół-

MGr

binskich, zamieszkałych w Dobroszynie - Golubiu, gdzie w czasie okupacji i ja zamieszkiwałam wraz z córkami.

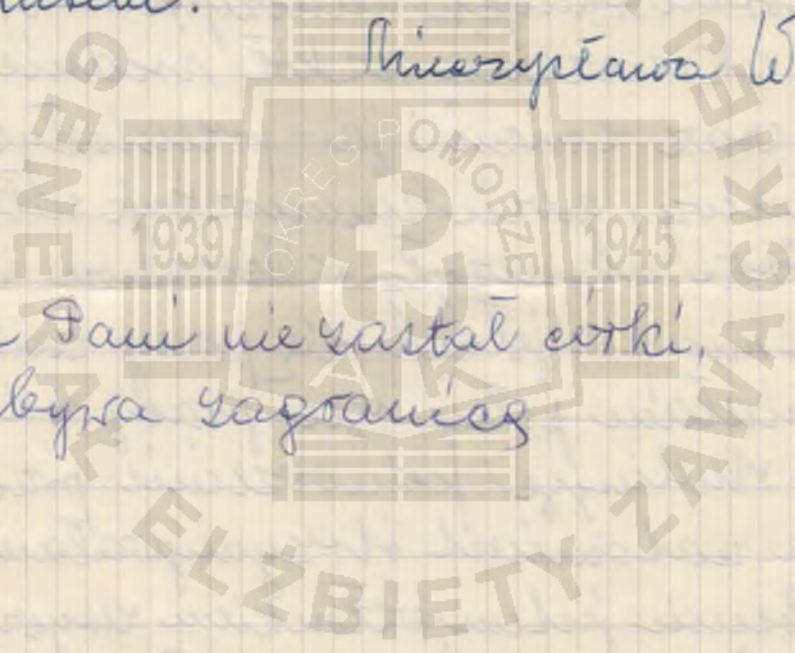
3. Książka Stanisława Szeflera pt. „Okupacyjne drogi” omawia losy autora w okresie okupacji.

MGr W publikacji tej autor wspomina również o p.p. Żołobinskiach o uciece i moich córkach oraz mojej rodzinie zamieszkałej na wsi w Wilanowie w Warszawie, gdzie się ukrywał przed okupantem.

Manusypława Wroblewska

P.S.

List Pani nie zastał córki, przebiegła zagranicę



Mieczysława Wróblewska

Żołnierz I WZ - AK

Pseudonim „Ciocia Miecia”

Urodzona 29 czerwca 1907 r. w Wilanach

Zmarła 27 marca 2004 r. w Warszawie

Była córką Jana Bombalskiego i Walerii z Fredpętskich Bombalskiej, właścicieli gospodarstwa rolnego we wsi Wilanów w powiecie płońskim. Ukończyła szkołę powszechną.

W 1926 roku Mieczysława Bombalska wychodzi za mąż za Aleksandra Wróblewskiego, nauczyciela szkoły powszechnej w Zarębach. Wkrótce rodzą im się trzy córki: Halina - 1926 r. Krystyna - 1928 r., Wanda - 1929 r.

W 1933 roku rodzina Wróblewskich przenosi się do Dobrynia nad Drwęcą, gdzie Aleksander Wróblewski otrzymuje pracę w szkole powszechnej, równocześnie aktywnie działając w wielu organizacjach społecznych. Mieczysława Wróblewska działa tu również w lokalnych organizacjach kobiecych (Koto Obywatelskie Kobiet?) Bierze udział w organizowaniu imprez okolicznościowych, m. in. wystę-

puje w przedstawieniach, zbiorstkach
pieniędzy na cele charytatywne,
dożywianiu dzieci w szkołach.

W 1939 roku, po wkroczeniu Niemców
do Polski i po powrocie rodziny Wró-
blewskich z niudanej uiecki do
Warszawy, odcigtej bitwą pod Soha-
cewem, Aleksander Wróblewski
zostaje aresztowany przez miejsco-
wych Niemców w dniu 27 października
1939 roku i po 2-ech dniach przenie-
siony, razem z aresztowanym rów-
nież T. Spodentkiewiczem, właścicie-
lem młyna w Dobnymiu, do Wąbne-
źna i osadzony w więzieniu w byłej
fabryce PePeGe. W przeciągu 2 tygo-
dni po aresztowaniu z 11 ~~na~~ 12 listo-
pada 1939 roku zostaje zamordo-
wany w Łopatkach pod Wąbneźnem
i zakopany w tamtejszych lasach.

O fakcie tym rodzina dowiedziała
się dopiero po wojnie ^(kramia sądowego) w drodze postępowań

M. Wróblewska, bojąc się dalszych
represji ze strony Niemców, prze-
prowadza się z córkami, w 1940 roku
z Golubia z ulicy Kościelnej 5 do
Dobnymia, do historycznego jwi-
dnis, drewnianego domu przy ulicy

Kościeuszki 16, który znajdował się wówczas na peryferiach miasta, i zajmuje w nim dwa małe pokoje na poddaszu. W domu tym Wróblewskie zostały przyjęte przez jego mieszkańców, jak najbliższa rodzina. Szczególną opieką otoczoną je p. Helena Złotobinińska ps. „Halszka”. Zniknięcie dajemy im znać o sobie problem utrzymywania się a szczególnie wyżywienia.

Wróblewskie zostały wciągnięte w nie-typowe życie tutajszego domu, w którym przebywało i kwaterowało ciągle sporo ludzi, czasami nawet rodzin. Jak się okazało, był to ważny ośrodek konspiracyjny ZWZ-AK, gdzie wszyscy mieszkańcy tego domu byli zaangażowani, w różnym stopniu, w działalność podziemną. Wróblewskie początkowo nie były wprowadzone w tajniki pracy konspiracyjnej. Sytuacja jednak do tego doznała i w marcu 1942 roku Mieczysława Wróblewka, jej córka Halina Wróblewka oraz, przebywająca często w ich domu, Maria Zalewska zostały zaprzysiężone jako żołnierze ZWZ-AK.

Przysięgę odebrał plutonowy rezerwy
Karimien Długielewski ps. "Zyry" ówce-
sny zastępca komendanta Placówki
AK Dobryń w/Droga w obwodzie AK Lypin.

Dom przy ulicy Kosciuszki 16 zamieszki-
wały osoby rodziny:

- pp. Helena i Lucjan Zolobin'scy
z siostrzeńcem Stanisławem Suszyn'skim
- pp. Jadwiga i Karimien Długielewscy
z córką Krystyną i czterema synami:
Stanisławem, Adamem, Mieczysławem
i Karimierem.
- pp. Maria i Tadeusz Spodniwscy
z dwoma synami: Zbigniewem i Adamem.
- p. Mieczysława Wróblewska z trzema
córkami: Haliną, Krystyną i Wandą

Mieszkanie Wróblewskich często
było wykorzystywane do celów konspi-
racyjnych, jako punkt kontaktowy.
Tu również zatrudniali się przybra-
jacy z okolicy "dobry znajomi" np.
pp. Dołkowscy, panie Beijer i inni. Czasami
nawet zamieszkiwały rodziny areszto-
wanych (np. panie Tydrychora z siostrą).
Wróblewskie, w ramach akcji prowadzo-
nej przez p. H. Zolobin'ską "Halszki"
przygotowywały i wysyłały paczki oraz li-
sty do oficerów przebywających w obozach -
np. do Murrau.

Latem 1942 r. M. Wróblewska otrzymała polecenie od swojego bezpośredniego konspiracyjnego zwierzchnika, Szejana Zdobinińskiego ps. „As”, „Czarny”, dokonać przerwania do Generalnej Guberni, spalonego na terenie Pomona pracownica oddziału II obwodu Lipno, Stanisława Szefflera ściganego przez gestapo listami gońcymi. M. Wróblewska wykonała do tego celu swoją znajomość trasy (Dobryń - Sierpe - Płońsk), włączając w to swoją rodzinną posiadłość w Wilanach, leżącą między Płońskiem a Modlinem, wykonując polecenie jej zadanie. Kanał ten był jeszcze kilkakrotnie wykorzystywany do celów konspiracyjnych.

Mieczysława Wróblewska nie otrzymała żadnych odznaczeń ani stopni wojskowych.

Po wojnie M. Wróblewska przenieśli się do Warszawy, gdzie mieszkała razem ze swoją najstarszą córką Haliną.

M. Wróblewska zmarła 27 marca 2004 r. w Warszawie i jest pochowana na Cmentarzu Bródkińskim (Bródnowskim) kwatery 2 D-5-10.

Halina Basiemierz
(Wróblewska)

W-3a 15.05.2004 r

1/2. Dokumenty dotyczące reletora: Wróblewska
Mieczysława.

1. Osiedzenie żniadka Stanisława
Suszyńskiego z 27.08.1975 r. - zeznanie -
- tekst osiedzenia przepisany ręcznie przez
Halinę Basiewicz z d. Wróblewską (c.d.);
kserokop. oryg. + kserokop. mhp.

k. 4 s. 1-4



Stanisław Suszyński

Rypin (miejscowość)

dnia 27 sierpnia 1975 r.

87-500 Rypin, ul. Kosciuszki, 719m 10
Żołnierz b. AK ps. "Junioś" vel. "Hilold"
(Nazwisko, imię, pseudonim i adres
wydającego oświadczenie)

Oświadczenie świadka

Jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową od — do): Związka Walki Zbrojnej - Armii Krajowej
ZK2-AK od 24.03.1941r do 23/24 stycznia 1945r
świadom(a) odpowiedzialności karnej za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów

o ś w i a d c z a m

Ob. Mieczysława Hrablenka syn (córka) Tara

urodz. dnia 29 czerwca 1907 roku w Kilamoch pow. Nowosól
jest mi znany(a) osobiście jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową oraz okoliczności, w których świadek zetknął się

z otrzymującym(cą) oświadczenie i czasokres od — do): Armii Krajowej. Ul. M. Kołłątaja
i składający oświadczenie byli pod czas hitlerowskiej okupacji lokalnym
grupą zbrojną w powiecie łódzkim ul. Kosciuszki 76/ Linianowski w
2 maci kamiona - funkcji łącznika AK w powiecie łódzkim cyklicznie
sic z wyjątkami w pracy konspiracyjnej w okresie od 1942 do wyjazdu
1945r. oraz wykonywaniem misji w M. Hrablenka dla celów
organizacyjnych jako podlega i kolega
funkcji. Imię i nazwisko: Julia Kraszewska
ul. Kołłątaja 76/ Linianowski ul. Kosciuszki 76/ Linianowski
i w czasie wojny w powiecie łódzkim w okresie od 1942 do wyjazdu
1945r. jako podlega i kolega

Wyżej wymieniony(a) posiadał(a) pseudonim Niecki i pełnił(a) funkcję — brał(a) udział (w tej części opisuje się: przebieg służby i działalności w czasie walki z okupantem hitlerowskim, pełnioną funkcję, stopień wojskowy, w jakich był(a) oddziałach, grupach, placówkach, pod czyim dowództwem, kierownictwem, udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach, nazwa obozu itp. wszelkie zmiany i czasokres od — do):

11-1942r zastąpił zastępcę w Armii Krajowej (AK) przy plac
ul. Kasimiera Jagiełły 76/ Linianowski zastępcę komendanta placu ul.
Tobryna 76/ Linianowski i działał w ramach konspiracyjnej AK
przy konspiracyjnym zastępcy i polozenie placu ul. Kosciuszki 76/ Linianowski
zastępcy i kierownika Oddziału AK ul. Kosciuszki 76/ Linianowski
przy konspiracyjnym zastępcy i kierownika w okresie 1942-1944 obejmując
funkcję kierownika Oddziału AK ul. Kosciuszki 76/ Linianowski
celem działań zbrojnych AK. Kierownik Oddziału ul. Kosciuszki 76/
Linianowski na powiecie łódzkim w okresie od 1942 do wyjazdu
1945r. jako zastępcę i kierownika Oddziału AK ul. Kosciuszki 76/
Linianowski w okresie od 1942 do wyjazdu 1945r.
memoria do wydziału przekazanego przez pana Stanisława...
przez pana Stanisława...
i skierowanego przez pana Stanisława...
zobowiązany AK: dzień wyjazdu z placu ul. Kosciuszki 76/ Linianowski
do placu ul. Kosciuszki 76/ Linianowski z obrotu ul. Kosciuszki 76/
Linianowski zastępcę i kierownika Oddziału AK ul. Kosciuszki 76/
Linianowski w okresie od 1942 do wyjazdu 1945r.

Własnoręczność podpisu stwierdza się:
[Podpis]
Prawdziwość powyższych danych
stwierdzam własnoręcznym podpisem
Stanisław Suszyński ps. "Junioś"
(Nazwisko, imię, stopień wojskowy,
funkcja, stanowisko)
Żołnierz b. AK. Łącznik specjalny
w Oddziale AK Rypin i dystrykt
ok. 1946 AK Polewno

- 11 -

2

Załącznik do osiadczenia śniadka
Stanisława Suszyńskiego, zawierający
prepisane fragmenty osiadczenia
trudne do odczytania na odbitej
kserograficznej.

Ob. Mięczysława Wróblewka.... jest
mi znana osobiście jako uczestniczka
..... Armii Krajowej. Ob. M. Wróblewka
i składający osiadczenie byli pod-
czas hitlerowskiej okupacji lokatorami
tegoż samego domu w Dobroju n/Drw.
ul. Kościelna 16 (Lindenstrasse 16).
Z racji pełnionej funkcji łącznika AK
w łączności specjalnej stykałem się z
wymienioną w pracy konspiracyjnej
w okresie od 1942 r. do stycznia 1945 r.
oraz wykorzystywałem mieszkanie M. Wró-
blewskiej do celów konspiracyjnych
jako punkt kontaktowy. Ponadto
znane mi są osobiście fakty współ-
pracy konspiracyjnej M. Wróblewskiej
z L. Żołbińskim ps. „As”, K. Dziągwie-
wskim ps. „Zyry” i Marią Spodnińską
ps. „Teresa”, łączniczką i kurierką szefa
sztabu okręgu „Pomorze”, ppłk. Józ-
zefą Chylińskiego ps. „Wicher”.

Wyżej wymieniona posiadata

pseudonim „Ciocia Miecia” ... i brata
 uchiał...

W 1942 r została zaprzysiężona w Armii
 Krajowej (AK) przez plut. rez. Karimierza
 Dziągiewskiego ps. „Zyzy”, zastępcę
 komendanta placówki AK Dobryń m/Dr
 „Ciocia Miecia” brata uchiał w Izernowie
 konspiracyjnej AK i wykonywała rozkazy
 i polecenia plut. AK Lucjana Złotobin-
 skiego ps. „Czarny; AS”, szefa Izernow-
 ickiej i kraterunku obwodu AK Rypin,
 który był jej bezpośrednim konspiri-
 racyjnym zwierzchnikiem w latach
 1942-44 r. Obsługiwana kanał prze-
 kuty do Generalnej Gubernii dla
 „spalonych” na naszych terenach
 żołnierzy AK. Kanał przekuty
 do Generalnej Gubernii zorganizowa-
 ła na polecenie L. Złotobin-
 skiego (kasa; Dobryń m/Drw. - Sierpe -
 Płońsk - Warszawa). Dokończyła sze-
 regu przekutów m. in. przewiozła
 do Warszawy przekazanego przez
 nas Stanisława Szeplera, pracow-
 nika oddziału II obwodu Lipno,
 spalonego na naszym terenie
 i ściganego przez Gestapo lista-
 mi gońcymi. W zakresie kra-
 terunku żołnierzy AK ścisła

współpracownika z Heleną Żołobin-
ską, ps. „Halszka”, przemacając
często swoje prywatne mieszkanie
na kwatery. Kwaterował tu m. in.
por. „Brat” z obwodu Lipno. W dłu-
ższych okresach schronienia
członkom rodziny aresztowanego
w obwodzie Lipno oficera AK Fydry-
cha. Działalność konspiracyjną,
pod kierownictwem plut. AK Lucja-
na Żołobinśkiego uprawiał w
okresie od 1942 r do stycznia 1945 r.

Prepisata
Halina Basiemier
28.10.2003 r.

1. Materiały uzupełniające relikje: Wroblewski
Mieczysława.

1. Kserokopia zaproszenia na uroczystość
odświeżenia tablicy pamiątkowej poświęconej
mieszkancom domu przy ul. Kosińskiego 16, k. 1 s. 1

2. Kserokopia zdjęć z tablicy pamiątkowej
z informacją o jej poświęceniu k. 2 s. 2-3

3. art. Marii Starosty, Interwane miłośnicze,
„Nowości” nr 137 (10554) z 14.06.2004r., kserokop. k. 1 s. 4

4. Nota biograficzna autorstwa Marii
Ciesielskiej, kserokop. napis. k. 1 s. 5



Pamięci:

Lucjan Żołobiński ps. "As", "Czamy" *1907 - +1981

Helena Żołobińska ps. "Halszka" *1906 - +1980

Stanisław Suszyński ps. "Witold" *1925 - +1996

Tadeusz Spodniewski ps. "Zbigniew" *1910 - +1944 zamordowany w Bydgoszczy

Maria Spodniewska ps. "Teresa", "Bystra" *1912 - +1972

Kazimierz Dzięgielewski ps. "Żywy" *1903 - +1961

Jadwiga Dzięgielewska ps. "Jodła" *1902 - +1981

Stanisław Dzięgielewski ps. "Staszek" *1925 - +1970

Adam Dzięgielewski *1927 - +1992

Mieczysława Wróblewska ps. "Ciocia Miecia" *1907 - +2004

Halina Wróblewska ps. "Hala" *1926



oraz pamięci Aleksandra Wróblewskiego - *1901 - +1939
nauczyciela zamordowanego w Łopatkach koło Wąbrzeźna

**Burmistrz Golubia-Dobrzynia
oraz Koło Polskiego Towarzystwa Historycznego
w Golubiu-Dobrzyniu**
serdecznie zapraszają na

*Pani Elżbieta Skerska - Archiwum i Muzeum Pom
Armii Krajowej*

**Uroczyste Odsłonięcie Tablicy Pamiątkowej
poświęconej pamięci**

**Mieszkańców domu przy ul. Kościuszki 16 w Dobrzyniu nad Drwęcą,
którzy w latach 1940-1945 zaprzysiężeni w Związku Walki Zbrojnej,
stanowili ważny ośrodek konspiracyjny Armii Krajowej
na Ziemi Dobrzyńskiej, walcząc w tajnych strukturach
z najeźdźcą niemieckim.**

Dnia 12 czerwca o ^{2004r.} godz. 11.00

Golub-Dobrzyń - kaplica cmentarna przy ul. Sokołowskiej



"A jeśli komu droga otwarta do nieba, tym co służą Ojczyźnie"
Jan Kochanowski

Pamięci mieszkańców domu przy ulicy Kościuszki 16 w Dobrzyniu nad Drwęcą, którzy w latach 1940 - 1945, zaprzysiężeni w Związku Walki Zbrojnej, stanowili ważny ośrodek konspiracyjny Armii Krajowej na Ziemi Dobrzyńskiej, walcząc w tajnych strukturach z najeźdźcą niemieckim.

- | | | |
|---|----------------------|-------------|
| LUCJAN ŻOŁOBIŃSKI | ps "As", "Czarny" | 1907 - 1981 |
| HELENA ŻOŁOBIŃSKA | ps "Halucha" | 1905 - 1980 |
| STANISŁAW SUSZYŃSKI | ps "Witola" | 1925 - 1996 |
| TADEUSZ SPODNIIEWSKI | ps "Zbigniew" | 1910 - 1944 |
| <i>Zamordowany w Bydgoszczy</i> | | |
| MARIA SPODNIIEWSKA | ps "Teresa", "Bysta" | 1912 - 1972 |
| KAZIMIERZ DZIĘGIELEWSKI | ps "Żywy" | 1905 - 1961 |
| JADWIGA DZIĘGIELEWSKA | ps "Joła" | 1902 - 1981 |
| STANISŁAW DZIĘGIELEWSKI | ps "Stawek" | 1925 - 1970 |
| ADAM DZIĘGIELEWSKI | | 1927 - 1992 |
| MIECZYSLAWA WRÓBLEWSKA | ps "Coca Miesia" | 1907 - 2004 |
| HALINA WRÓBLEWSKA | ps "Hala" | 1920 |
| ALEKSANDER WRÓBLEWSKI | nauczyciel | 1901 - 1959 |
| <i>Zamordowany w Łopatkach koło Wąbrzeźna</i> | | |

PAMIĘĆ O NICH NIECHAJ TRWA!

Golub - Dobrzyń 2004 r.

Ufundowała H. W-B.

Kserokop. zdj. tablicy pamiątkowej na
kapticy cmentarnej przy ul. Sokolowskiej w
Golubim - Dobrzyniu - wyg. w sept. "Tablice i pamięci"
Skow

1 3
1

Uroczystość przygotowało Koło Polskiego Towarzystwa Historycznego w Golubiu-Dobrzyniu wraz z burmistrzem miasta. Oto treść tej tablicy:
Pamięci mieszkańców domu przy ulicy Kościuszki 16 w Dobrzyniu nad Drwęcą, którzy w latach 1940-1945, zaprzysiężeni w Związku Walki Zbrojnej, stanowili ważny ośrodek konspiracyjny Armii Krajowej na Ziemi Dobrzyńskiej, walcząc w tajnych strukturach z najeźdźcą niemieckim.

Lucjan Żołobiński	ps., „As”, „Czarny”	1907-1981
✓ Helena Żołobińska	ps., „Halszka”	1906-1980
Stanisław Suszyński	ps., „Witold”	1925-1996
Tadeusz Spodniewski	ps., „Zbigniew”	1910-1944 zamordowany w Bydgoszczy
✓ Maria Spodniewska	ps., „Teresa”, „Bystra”	1912-1972
Kazimierz Dziegielewski	ps., „Żywy”	1903-1961
✓ Jadwiga Dziegielewska	ps., „Jodła”	1902-1981
Stanisław Dziegielewski	ps. „Staszek”	1925-1970
Adam Dziegielewski		1927-1992
✓ Mieczysława Wróblewska	ps., „Ciocia Miecia”	1907-2004
Halina Wróblewska	ps., „Hala”	1926
Aleksander Wróblewska	nauczyciel	1901-1939 zamordowany w Łopatkach koło Wąbrzeźna.

Pamięć o nich niechaj trwa
Golub-Dobrzyń 2004r.

Aktu odsłonięcia tablicy dokonali członkowie rodzin zmarłych działaczy A.K. oraz p. Halina Śasiewicz i p. Henryk Górecki z Szafarni- kombatant A.K. Tablicę poświęcił i mszę św. w intencji za dusze zmarłych członków A.K. odprawił w kaplicy cmentarnej, proboszcz par. Dobrzyń nad Drwęcą Ks. Prałat Janusz Śniegocki. Uczestniczyli przedstawiciele miejscowych władz, kombatanci A.K. oraz przedstawiciele Fundacji Archiwum i Muzeum Pomorskiego Armii Krajowej, Światowego Związku Żołnierzy A.K., poczty sztandarowe i liczni mieszkańcy Golubia-Dobrzynia.

Jan Jagodziński

Z dn 14.06.2004

nr 137 (10354) Rok XXXVII

NOWOŚCI

www.nowosci.com.pl

REGION

Golub-Dobrzyń uczcił bohaterów AK

Przerwane milczenie

W czasie II wojny światowej Golub i Dobrzyń były ważnymi ośrodkami konspiracyjnej walki. Tutaj na kwaterach ukrywali się oficerowie sztabu pomorskiej komendy Związku Walki Zbrojnej – Armii Krajowej i stąd kierowali ruchem oporu. W niedzielę miasto po raz pierwszy uczciło ich, odsłaniając tablicę poświęconą pamięci mieszkańców domu przy ul. Kościuszki 16.

W tym drewnianym domu – w okresie okupacji przy Lindenstrasse, przed wojną Kościelnej – w latach 1940–1945 mieściła się kwatera dobrzyńskiej placówki AK. W czterech prywatnych mieszkaniach ukrywano tu „spalonych”, prowadzono nasłuch radiowy, organizowano, a potem wysyłano paczki dla więźniów obozów koncentracyjnych i jenieckich. W zakonspirowanym schowku pod podłogą zmagazynowano karabiny, pistolety oraz amunicję. Prowa-

dzono tu także szkolenie wojskowe w postępowaniu się bronią.

Placówka, wyłączona z Obwodu Rypin, bezpośrednio podporządkowana Toruniowi, była miejscem odpraw i porad oficerów Sztabu Okręgu ZWZ-AK Pomorze, bardzo ważnym punktem kontaktowym i miejscem nasłuchu radiowego. Jako siedziba Komendy Okręgu działała na Inspektoraty: Brodnicę, Grudziądz, Włocławek oraz na pobliskiej Toruń i cały Podokrąg. W konspiracji akowskiej działali wszyscy dorośli i nastoletni mieszkańcy domu.

Na uroczystość odsłonięcia tablicy, która zawisała na ścianie zabytkowej kaplicy cmentarza parafialnego w Dobrzyniu, przybyli potomkowie wszystkich czterech rodzin. Aktu odsłonięcia dokonali: Adam Spodniewski z Wrocławia – syn Marii (łączniczki i kurierki szefa Sztabu KO ZWZ-AK „Wichra”) i Tadeusza Spodniewskiego, nauczyciela zakatowanego przez bydgoskie gestapo, też łącznika i kuriera, Kazimierz Dzięgielewski z Włocławka – syn Stanisława, wnuk Kazimierza Dzięgielewskiego, komendanta Placówki (obaj za działalność w AK trafili w styczniu 45 roku do łagru), Mirosława Krajewskiego (z domu Suszyńska) z Rypina i Zbigniew Suszyński z Warszawy – dzieci Stanisława Suszyńskiego, łącznika do zadań specjalnych, odznaczonego Krzyżem Walecznych, też skazanego na zesłanie, Halina Basiewicz, z domu Wróblewska, fundatorka symbolicznej tablicy. W AK działała ona i jej matka – Mieczysława Wróblewska. Ojciec – nauczyciel został zamordowany na początku wojny, jego nazwisko także widnieje na tablicy.

Wiele ciepłych słów podczas uroczystości padło pod adresem Heleny i Lucjana Żołobińskich, którzy zmarli bezpotomnie. On był plutonowym AK, dowódcą komórki łączności i kwaterunku Obwodu AK Rypin, łącznikiem z Toruniem. Ona prowadziła skrzynkę pocztową wywiadu, w jej mieszkaniu stacjonował szef wywiadu Okręgu ZWZ-AK Pomorze Józef Gruss. Ponośli też ciężar wyżywienia i przygotowania noclegu dla oficerów okręgu. Opiekowała się – po aresztowaniu rodziców, by nie zostali wywiezieni na zgermanizowanie – Adamem i Wojciechem Spodniewskimi.

Uroczystość zorganizowało Koło Polskiego Towarzystwa Historycznego w Golubiu-Dobrzyniu.

MARIA STAROSTA



Fot. MARIA STAROSTA

Kwiaty pod tablicą składa Zbigniew Suszyński, syn Stanisława, aktor filmowy (grał m.in. w „Młodych wilkach” i „Ostatnim dzwonku”)

Dnia 27 marca 2004 r. zmarła Mieczysława Wróblewska z d. Bombalska ps. "Ciocia Miecia" (1907 - 2004). Urodziła się 29 czerwca 1907 r. w Wilamach w rodzinie rolników Jana i Walerii z Przedpeńskich. Ukończyła szkołę powszechną. W 1926 r. wyszła za mąż za nauczyciela Aleksandra Wróblewskiego, zamordowanego przez Selbstschutz w listopadzie 1939 r.

Działalność konspiracyjną rozpoczęła w marcu 1942 r. po zaprzysiężeniu przez Kazimierza Dziągiewskiego ps. "Zywy", z-cę kmdt. Placówki AK Dobrzyń n. Drwęca. Jej mieszkanie stanowiło często punkt kontaktowy i było miejscem schronienia dla wielu uciekinierów. W ramach akcji samopomocy prowadzonej przez Helenę Sołobińską ps. "Halzka" przygotowywała i wysyłała paczki oraz listy do oficerów przebywających w obozach, pomagała rodzinom pomordowanych, a także jeńcom i osobom spalonym. Działała w sekcji sanitarnej WSK Dobrzyń n. Drwęca. Była łączniczką Lucjana Sołobińskiego ps. "As", "Czarny".

Latem 1942 r. trasa przez Dobrzyń - Rypin - Sierpc - Płońsk - Modlin - Warszawa dokonała przerwania do Generalnego Gubernatorstwa ściganego przez gestapo listami gończymi spalonego pracownika Obw. AK Lipno - Stanisława Szefera ps. "Prawnik". Kanał ten był jeszcze kilkakrotnie wykorzystywany do celów konspiracyjnych. Do pracy w AK włączyła najstarszą córkę Halinę zam. Basiewicz ps. "Hala".

Nazwisko M. Wróblewskiej widnieje na tablicy upamiętniającej działalność konspiracyjną mieszkańców domu przy ul. Kościuszki 16 w Dobrzyniu nad Drwęca.

Po wojnie zamieszkała w Warszawie.

Maria Ciesielska

Projekt noty biograf. do nr 2/2004 Biblioteka FAPAK

ELŻBIETY

13

IV. / Korespondencja z Helimą Wróblewską
/ 1. sem. Basiewicz (córka)

1. Pismo Fundacji z 26.04.2004
- dot. uzupełnień do biogramu
H. Wróblewskiej, mpis, kop. k. 15, 1



ud. korespondencji zob. 4
J. Wróblewskiej Haliny

FUNDACJA

ARCHIWUM I MUZEUM POMORSKIE ARMII KRAJOWEJ ORAZ WOJSKOWEJ SŁUŻBY POLEK



BIURO FUNDACJI • 87-100 TORUŃ • UL. WIELKIE GARBARY 2 • TEL./FAX (0-56) 65-22-186
http://www.um.torun.pl/AK, e-mail: AK@um.torun.pl, fapak@wp.pl

KONTO: WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY SA W TORUNIU · NR RACHUNKU 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244
Toruń 26.04.2004 r.

2. dz. 15.15/Sam-410/04

1

- prosba o:
- 1. nazwet. mel. Ca. Wróblewskiej
- 2. mel. Haliny Wróblewskiej
- 3. Biuletyn

Pani
Halina Basiewicz
ul. Ciasna 3
05-075 Wesoła

Szanowna Pani !

Dzięki uprzejmości Pana Jagodzińskiego mogę nawiązać z Panią kontakt, na którym mi bardzo zależy. Otóż chciałabym napisać biogram śp. Mieczysławy Wróblewskiej, ale nie znam niektórych faktów z Jej życia. W związku z tym, bardzo Panią proszę o podanie :

1. wykształcenia śp. Mieczysławy (nazwa szkoły, miejscowość i rok ukończenia),
2. imię męża, data zawarcia związku małżeńskiego, data śmierci męża i jej ewentualne okoliczności,
3. jak to się stało, że wojna zastała śp. Mieczysławę i Panią wraz z siostrą w Dobrzyniu nad Drwęcą ,
4. otrzymanych przez śp. Mieczysławę odznaczeń i stopni wojskowych,
5. daty i miejsca zgonu oraz miejsca spoczynku.

Będę zobowiązana za każdą informację o Zmarłej. W złożonej w 1978 r. relacji o działalności konspiracyjnej, Mama podaje, że Pani została także zaprzysiężona do Armii Krajowej. W związku z tym, proszę o napisanie chociaż krótkiej relacji według załączonego schematu, dołączenie zdjęcia oraz ewentualnych dokumentów, potwierdzających Pani udział w konspiracji.

W załączeniu przesyłam schemat relacji oraz ostatni numer "Biuletynu", który wydaje Fundacja. Pragnę Panią poinformować, iż w naszym Archiwum relacja o działalności konspiracyjnej Pani Mamy znajduje się w teczce opatrzonej sygn. K:362/362 Pom.

Z góry dziękuję za nawiązanie z nami współpracy.

Z wyrazami szacunku i poważania

Elżbieta Skerska dokumentalistka

Brodzina

T. K. 362/362 Pom.

Wróblewska Wiesława
Karty informacyjne
k. 14

1.

2. 382/Pom.

3. Rypin AK

4. Wróblewska Mięciystawa 5. ed. Bombalska

6. "Ciocia Mięcia"

7. Wróblewska

8. Jan i Waleria red. Przedpełska

9. nr. 29. 06. 1907r. Litawy pow. Płock

10. Warszawa

M.

12. Rel. Tabara
mf. Saborski - Warszawskie

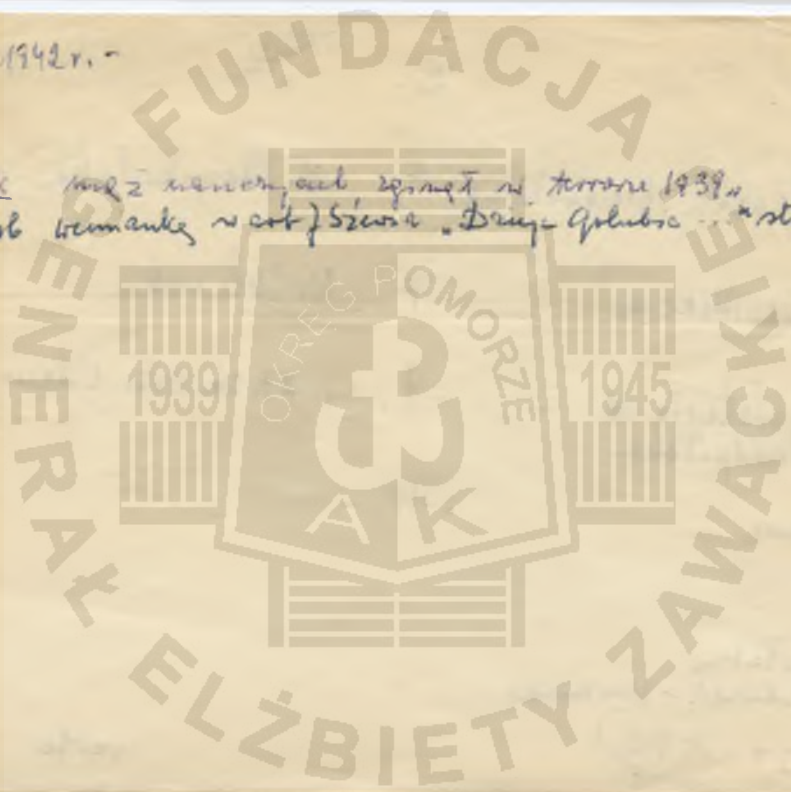
K1,23 K82

verte

K.T.

Zegrys. 1942 r. -

Soborak 1002 z numerem, aut. zgrom. w terenie 1939 r.
206 kolumny w czt. Szewca - Druż - Golubca ... str. 270

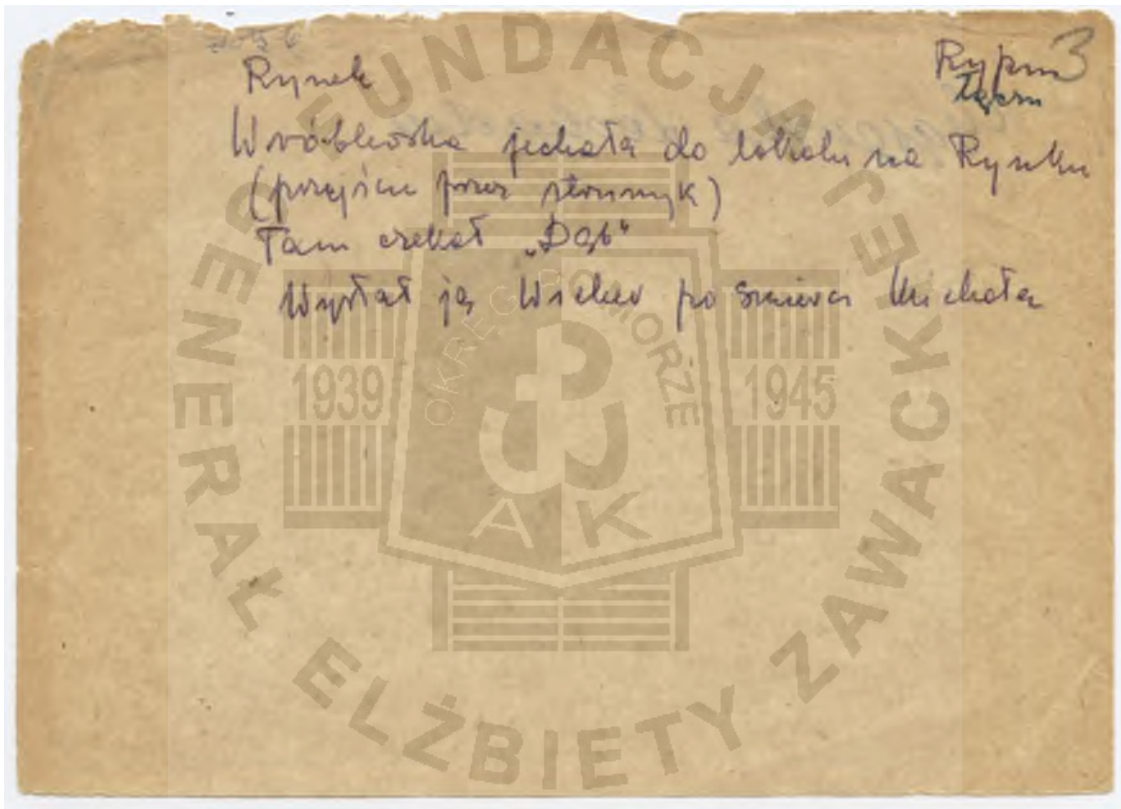


9. Wroblewska z d. Bombardiera ps. "Kucis" Rypin
pochodzi wiec Wilanuy K Ploiska - 3 km 2
od granicy Siedlitzpreussen i 99, Requirung-
bezirk Zichenau

W czasie okupacji mieszkała w Dobryniu (pro-
xim. Gotsch Süd Lindenstr. = ul. Kosciuszki)

W tym samym domu co inne rodziny
alkowski Zofijewskich, Spodniewskich, Dru-
giewskich

Wroblewska po powr. Krowczych z wsi Wilanuy
miejscowość Kanet przenieła do 99
alle ps. rypinieckiego



362/Pom

FK

Przypin P. F. ~~...~~

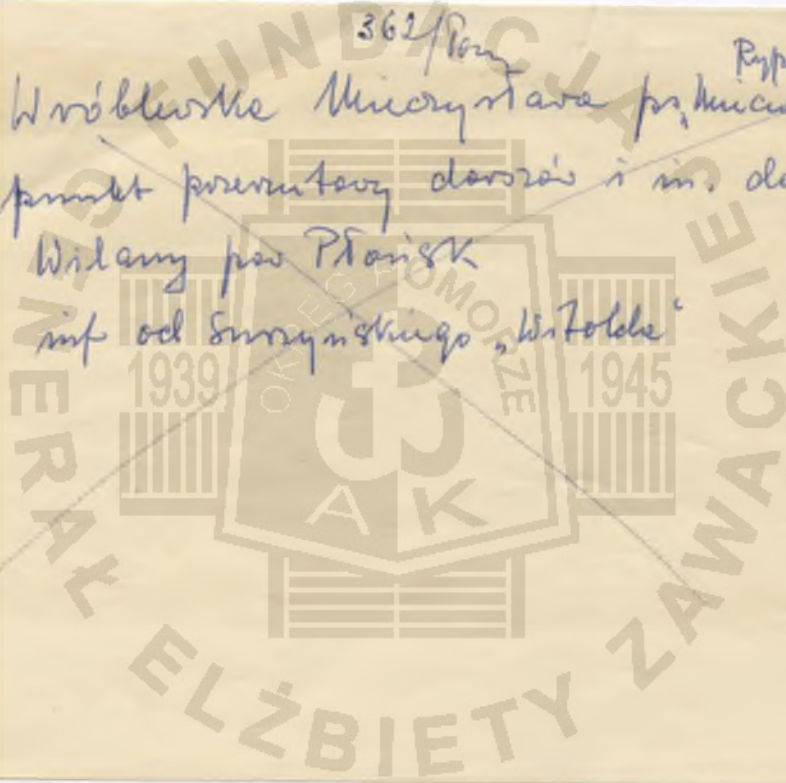
W rólblewskie Mierny stawa produkcje*

4

funkcje porównawczych danych i in. do gg

Wielamy pas P. Janick

inf ocl Smoczyńskiego, hist. folde



K.T.

362 Pom

Rytm 5

Miwo

Wroblewka "kucur"
z d. Białobłotki

położona w dolinie k. Piesisze 3 km na
niegdyś w Siedliszynie i 99
ry. Zalesia

Wroblewka mieszkała obok Jabłowa (Golub. Świd)
lin. d. = Krasnowo

to mieszkała z d. ob. ry.
Spodnie ry.
Dziąkulewscy
Wroblewki } 202 PR

19⁰⁶ 78

Kamrat dla ob. woda ry. pi. d. (prywatni)
na Szwajcarskiego o Zdobin. (333)

Pamięć agent

362 / Pasa

Ryppin

Wróblewska Mieczysława, „Miecia” 6

Tej krewni prowadzi
punkt przerzutowy w Wilamach
pow. Płońsk. Korzysta z niego
„Dawnik” (Stanisław Szeffler) oraz
„Zbiegli z niewoli niemieckiej,
żołnierze angielscy i inne
osoby

int Witold Smayński

362/7

Pygnia 7
AK

Króblewska Mieczysława ps. "Micia"

AK - szkoła sanitarna - Dobryni 2/1000.

Karłowic i Żolibzkiem

Żob. 1 Tunyński - wykar istniejący AK. 216

Wróblewska

362/7a

z el. Wróblewski (Woj. Rygi) 8

Basunia Halina
z domu Wróblewska
z domu orkiel bel ase do

12.17
wzrostem
7 lat 10 1/2 lat

"Tomara" do Sewy (Sibiru)
do Łowiczewy

adres w/w (podać w tabeli)

napisana do niej 6 VIII 78

W niej Wróblewska jej kable

"Mieszko" Wróblewska (podać w tabeli)
Kniwka ale mądziej - dzieci

l.t

Wroblewska Mięczytawa
. Miętka

Borodnia
TK
9

sekcja sanitarna Dabki (Dmiec
Łserwis z Asen (Złobiniski)
zaproszenia przez Dzięgielewskiego Nazimura
ps. żywy
Pełnić funkcję przewodniczącego do 99
dla ludzi spalonych.

Книголюбство Мичуслена

10 Brodské
262-AR
KSK

Ps. „Micia“, Ipcenické Lužane Žitobinského.
Kobne po zowand. pmr Selbstschutz newim cílem
(Obsluže kometu minutového do G.A.)
schje Ipcenoti i soukromé.

ca. 1.

Zob T. i Spwiczme S. Suszynského, I Relaje,
str. 133, 297, 311, 321, 324, 328,
355, 484; Mochli str. 6P, 70;
Iv hlasne ukape: str. 13, 43, 46

4MM-16

brodnie
AK
11

Królewska Mićustaśe

Ps. „Mićuś” - czynne uakcji pomocy kpińiom, rodzinom zamordowanych e talizē jelicom przez osobom „spakomyu”. Powpře u pzinuui S. Stettene do 4-ty

zob. : Krajewski, Surzynski, Działalność PZ, Zmeh...
Pracipod Hist., 1980/2. 11, str. 782, 787

HMM-P6

12

WRÓBLEWSKA MIECZYŚLAWA ps. "Miecia" Brodnica AK

Przed wojną i w czasie okupacji mieszkała z rodziną w Golubiu przy ul. Kościuszki 16 (vel Kościelnej 16) - Lündenstrasse 16, Golub Süd - w drewnianym domku, w którym mieszkali także: Helena i Lucjan Zołobińscy, Dzięgielewscy i Spodniewski z rodziną. Helena ps. "Halszka" i (Lucjan) Zołobińscy oraz ich siostrzeniec Stanisław Suszyński ps. "Witold" utrzymywali przez całą okupację wdowę Mieczysławę Wróblewską ps. "Miecia" (po zamordowanym w październiku 1939r. nauczycielu Aleksandrze) z trojgiem dzieci, która pozostała bez środków utrzymania.

T.: Zołobińska Helena, Insp. Brodnica, K-333, I, 1/2, 5, 6.

++

Wmóblewska Mieczysława

Stypia 13
WSK-AK

Zob: J: D: 837/2119 Pom. Brodnice
Wmóblewska Halina
Zam. Basienka

NS. IX 104

++ Wróblewska Marianna WSK-PK
z d. Bombalska
ps. „Cocia Micia”

Brodnie

14

Nota biograficzna.

zob. Biuletyn FRPK, Tom 2004,
nr 2, s. 70-71.

Ms. II, 105